

Meelis Annus
Maaelu Edendamise Sihtasutus

(kuupäev digiallkirjas) nr 13-8/443

Suunis Maaelu Edendamise Sihtasutusele

Austatud härra Annus

„Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ (MAK) eesmärk on toetada maaelu arengut, tõsta põllumajanduse konkurentsivõimet, parandada loodusvarade jätkusuutlikku majandamist, tugevdada kliimameetmeid ning tagada maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalne areng. Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021–2027 planeerimise viibimise tõttu pikendati MAK rakendamist kuni 2025. aastani. Kuigi enamik projekte on juba ellu viidud, ei ole seoses pikenduse, uute taotlusvoorude ning globaalsete majandustingimuste mõjuga osad toetuse saajad kõiki projekte lõpetanud.

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (ELÜPS) § 67 lõige 1 annab võimaluse maksta toetus välja riigieelarvelistest vahenditest enne töö või teenuse tellimise või vara soetamise eest tasumist. ELÜPS § 67 lõike 4 kohaselt saab seda võimalust kasutada selliselt, et kulude eest peab olema tasutud toetuse andmise tingimustes sätestatud tähtaja jooksul, kuid hiljemalt 2025. aasta 1. juuliks.

Nimetatud tähtaeg on seaduses kehtestatud tagamaks ELi vahendite õigeaegne ja reeglite kohane kasutus programmiperioodi lõpetamisel. Mitmeid heakskiidu saanud projekte on aga lubatud ellu viia ka pärast 2025. a 1. juulit, mis tähendab, et taotleja saab toetuse alles peale seda, kui tal on töö või teenuse tellimise või vara soetamise eest tasutud. Samas on mitmed taotlejad väljendanud muret, et ELÜPSi § 67 lõikes 1 antud võimaluseta ei ole neil omavahendite puudusel võimalik projekte edukalt lõpetada.

Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklis 107 lõikes 1 on määratletud riigiabi kui igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust. Sealjuures on riigiabiga tegemist ainult juhul, kui täidetud on kõik artiklis nimetatud tunnused: 1) abi antakse ettevõtjale, 2) abi antakse riigiressurssidest, 3) abi loob majandusliku eelise 4) abil on valikuline iseloom, 5) abi moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi liikmesriikide vahel. ELTL kohaselt on majanduslik eelis igasugune majanduslik kasu, mida ettevõtja ei oleks saanud **tavalistes turutingimustes**. Majanduslikud tehingud, mida teeb avaliku sektori asutus tavalistes turutingimustes, ei anna teisele osapoolele eelist ning seetõttu ei kujuta endast abi (Komisjoni teatis riigiabi mõiste kohta ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, jaotis 4 punkt 4.2). Seega kui laen antakse turutingimustel, ei ole tegemist riigiabiga.

Lähtudes eelmainitust peame vajalikuks, et sihtasutus looks omavahenditest 2025. aastal turutingimustel laenuskeemi „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ projektide lõpetamise võimaldamiseks ja hõlbustamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

Olavi Petron
olavi.petron@agri.ee